

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ

*Α' ΤΟΣΙΤΣΕΙΟ ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΚΑΛΗΣ
ΤΑΞΗ: Β*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: κ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ, κ. ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ

*Μήτση Βασιλική
Παλάντζας Νικήστρατος
Παναγοπούλου Λένα
Πιλάτη Ιωάννα*

Περιεχόμενα

1.Πρόλογος.....σελ.3
2.Εισαγωγή.....σελ.6
3.Ηλικιακός Ρατσισμός.....σελ.8
4.Ρατσισμός-Άτομα με ειδικές ανάγκες.....σελ.12
5.Ρατσισμός-Άτομα με ψυχικές διαταραχές.....σελ.18
6.Αίτια-Συνέπειες Ρατσισμού.....σελ.25
7.Βίντεο-Διαδικασία.....σελ.31
8.Βίντεο-Storyboard.....σελ.34
9. Επίλογος.....σελ.40
10.Βιβλιογραφία.....σελ.41

Πρόλογος

Στο πλαίσιο της ερευνητικής μας εργασίας «Εικόνες Ρατσισμού» η ομάδα μας αποτελούμενη από τους Μήτση Βασιλική, Παλάντζα Νικήστρατο, Παναγοπούλου Λένα, Πιλάτη Ιωάννα ασχολήθηκε με δύο βασικές μορφές του κοινωνικού ρατσισμού, τον ηλικιακό και τον ρατσισμό στον τομέα της υγείας (σωματική – ψυχική). Στην εργασία μας αναλύσαμε διεξοδικά τη διάσταση του φαινομένου εις βάρος ατόμων ή κοινωνικών ομάδων εξαιτίας της ηλικίας τους, αλλά και εις βάρος ατόμων με ψυχοσωματικά προβλήματα. Με την βοήθεια ηλεκτρονικής αλλά και έντυπης βιβλιογραφίας καταφέραμε να βγάλουμε ορισμένα συμπεράσματα που θα παρουσιαστούν στην εργασία μας. Εν κατακλείδι, οι προβληματισμοί και τα εναύσματα σκέψης που προέκυψαν μέσα από την ενασχόλησή μας με το θέμα της εργασίας, βρήκαν δημιουργική έκφραση στη σύνθεση και υλοποίηση μιας μικρού μήκους ταινίας.

Κοινωνικός Ρατσισμός

Βάρβαρους χαρακτήριζαν οι αρχαίοι Έλληνες τους αλλοεθνείς και στον Καιάδα κατέληγαν τα ανάπηρα παιδιά των Σπαρτιατών. Στη ρωμαϊκή εποχή οι χριστιανοί παραδίνονταν στα άγρια θηρία και στη διάρκεια του Μεσαίωνα όσοι δεν υποτάσσονταν στο καθολικό δόγμα θανατώνονταν. Στην περίοδο της αποικιοκρατίας το «θεάρεστο εκπολιτιστικό έργο» των ισχυρών χωρών είχε τη μορφή της απροκάλυπτης βίας σε βάρος των υπανάπτυκτων, ενώ στον αιώνα μας η «Άρια Φυλή»

επιβεβαίωνε την «ανωτερότητά» της με τη γενοκτονία Εβραίων και τσιγγάνων.

Ο ρατσισμός, λοιπόν, συναντάται σε όλες τις στιγμές της ανθρώπινης ιστορίας και σε όλους τους τόπους της. Εκδηλώνεται με την περιφρόνηση και τη βία, σωματική ή ψυχική, σε βάρος όσων διαφέρουν απ' τα παγιωμένα πρότυπα, όσων αποκλίνουν από αυτό που κοινωνικά γίνεται δεκτό ως κανονικό. Πρόκειται για μια μισάνθρωπη ιδεολογία, που δεν αντιλαμβάνεται την ανθρώπινη ύπαρξη ως αυταξία, αλλά την αποτιμά ζυγίζοντας τα βιολογικά και κοινωνικά γνωρίσματά της. Έτσι χωρίζει τους ανθρώπους και τους λαούς σε ανώτερους και κατώτερους: σ' αυτούς που απ' τη φύση τους είναι προικισμένοι, άρα και προορισμένοι να εξουσιάζουν, και σ' αυτούς που βιολογικά υστερούν και, κατά συνέπεια, πρέπει να υπακούνε

Με ποιους τρόπους ευνοείται η ανάπτυξη ρατσιστικών συμπεριφορών;

Πέρα από τους οικονομικούς, θρησκευτικούς, εθνικιστικούς λόγους, η ανάπτυξη ρατσιστικών προκαταλήψεων ευνοείται και από δύο πρόσθετους λόγους. Από τη μία, κατά καιρούς διατυπώνονται ορισμένες ψευδοεπιστημονικές θεωρίες, που επιχειρούν να δώσουν λογική θεμελίωση στη ρατσιστική ιδεολογία και, από την άλλη, οι θεωρίες αυτές γίνονται εύκολα αποδεκτές από ανθρώπους με συμπλέγματα κατωτερότητας, που επικαλούμενοι την υποτιθέμενη ανωτερότητά τους προσπαθούν να ενισχύσουν τη χαμηλή αυτοεκτίμησή τους.

Δεν είναι, λοιπόν, ούτε συγκυριακό ούτε τυχαίο φαινόμενο η αναβίωση της ρατσιστικής ιδεολογίας. Ο ρατσισμός έχει βαθιές ρίζες στην ανθρώπινη ψυχή, στις δομές της κοινωνίας και στο σύγχρονο κοινωνικό περιβάλλον των σκληρών ανταγωνισμών, της ανεργίας και του αμοραλισμού βρίσκει εύφορο έδαφος για να αναπτυχθεί σε βάρος της δημοκρατίας, του ανθρωπισμού και της δικαιοσύνης.

Το δυστύχημα είναι πως οι απόψεις αυτές, που αποπνέουν το κλίμα του πιο στυγνού πνευματικού σκοταδισμού, εξακολουθούν στην εποχή μας, εποχή της γοργής επιστημονικής ανάπτυξης και του ορθολογισμού, να έχουν απήχηση και μάλιστα αυξανόμενη: ο φυλετικός ρατσισμός δεν ξεριζώθηκε ολότελα, ο θρησκευτικός και ο εθνικός σημειώνουν ανησυχητική διάδοση και ο κοινωνικός συνεχίζει να υποκρύπτεται στις ανθρώπινες σχέσεις.

Σε αντίθεση μ' όλες τις υπόλοιπες μορφές ρατσισμού, που ασκούνται συνειδητά και απορρέουν απ' ένα ορισμένο ιδεολογικό πλαίσιο, ο κοινωνικός ρατσισμός συνήθως εκδηλώνεται ασυνείδητα, ακόμη και στη συμπεριφορά ανθρώπων που ιδεολογικά τον απορρίπτουν. Γιατί η δυσφορία προς τους ευτραφείς, η απέχθεια προς τους άσχημους, η αντιπάθεια προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες (κτλ), χωρίς να δημιουργούν στον άνθρωπο την αίσθηση ότι συμπεριφέρεται ρατσιστικά τον εξοικειώνουν ασυνείδητα με τον ρατσισμό και τις χειρότερες μορφές του.

Εισαγωγή

Ερευνητικά ερωτήματα

Αρχικά, θέσαμε κάποια βασικά ερευνητικά ερωτήματα τα οποία είναι τα ακόλουθα:

- ✓ Πόσο διαφοροποιείται η ένταση του ρατσιστικού φαινομένου αναλόγως της ηλικίας;
- ✓ Πόσο έντονα εκδηλώνεται το φαινόμενο του ρατσισμού απέναντι σε άτομα με ψυχοσωματικά προβλήματα;
- ✓ Ποια είναι η στάση της πολιτείας αλλά και των πολιτών απέναντι στα συγκεκριμένα άτομα;
- ✓ Μπορεί να αποτελέσει δείγμα ρατσισμού ο εγκλεισμός των ψυχικά ασθενών σε ψυχιατρικά νοσοκομεία;
- ✓ Ποια είναι η προϋστορία της τρέλας;
- ✓ Ποια είναι τα αίτια και οι συνέπειες του ηλικιακού ρατσισμού;
- ✓ Ποια είναι τα αίτια και οι συνέπειες του ρατσισμού στον τομέα της υγείας;

Μεθοδολογικό Πλαίσιο

Στη συνέχεια, ακολουθήσαμε μια συγκεκριμένη μεθοδολογία:

- ✓ Αναζητήσαμε πληροφορίες στο διαδίκτυο
- ✓ Διασταύρωσή τους με άλλες πηγές
- ✓ Δημιουργία γραπτής εργασίας
- ✓ Δημιουργία ταινίας μικρού μήκους

Τέλος, χωρίσαμε την εργασία σε 4 ενότητες: τον ηλικιακό ρατσισμό, το ρατσισμό απέναντι σε άτομα με ειδικές ανάγκες και ψυχικές διαταραχές, και το βίντεο.

*Ηλικιακός
Ρατσισμός*

Στην εποχή μας υπάρχει από ό,τι φαίνεται μια «σωστή» ηλικία για όλα. Όσοι είναι νεότεροι ή μεγαλύτεροι από αυτή την ενδεδειγμένη ηλικία δεν μπορούν να μετέχουν στα κοινωνικά κι επαγγελματικά οφέλη που απολαμβάνει όποιος βρίσκεται στο «ιδεώδες» στάδιο του κύκλου της ζωής, είτε επειδή, λόγω νεότητας, οι άλλοι τον θεωρούν ανώριμο και με περιορισμένες ικανότητες, είτε επειδή, λόγω γήρατος, τον χαρακτηρίζουν βολεμένο, βαρετό, συντηρητικό, ακόμα και πνευματικά αργόστροφο.

Ως ιδανικό στάδιο του κύκλου της ζωής θεωρείται από τους περισσότερους -όπως καταδεικνύεται σε σχετικές κοινωνιολογικές έρευνες- αυτό που συνδέει τη νεότητα με το γήρας (από 30 έως 60 ετών), γεγονός που εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα όσων ανήκουν σε αυτή την ηλικιακή κατηγορία να εργάζονται εντατικά αποτελώντας το πιο ενεργό οικονομικά τμήμα της κοινωνίας, αυτό που ουσιαστικά την «διαχειρίζεται». Οι πολίτες που δεν έχουν φτάσει ακόμα το τριακοστό ή που έχουν υπερβεί το εξηκοστό έτος της ηλικίας τους φαίνεται ότι είναι τα πιο συχνά θύματα αρνητικής

συμπεριφοράς και επαγγελματικού αποκλεισμού με βάση την ηλικία.

Αν και υπάρχουν άντρες που βιώνουν αυτό τον αποκλεισμό, οι γυναίκες είναι πιο ευάλωτες στον ρατσισμό με βάση την ηλικία – σίγουρα δεν είναι απαραίτητο να περάσει μια γυναίκα τα εξήντα για να αρχίσει να ανησυχεί για την ηλικία της. Σε πρόσφατες ιατρικές έρευνες που έγιναν στη Βρετανία με θέμα την ψυχική υγεία, διαπιστώθηκε ότι στην ηλικιακή κατηγορία 44-54 μεγάλος αριθμός γυναικών κάνει συστηματική χρήση αντικαταθλιπτικών φαρμάκων για σύντομο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Πολλές γυναίκες σε αυτή την ηλικιακή ομάδα παραδέχτηκαν ότι το πώς τις κρίνουν οι άλλοι σε σχέση με την ηλικία τους αποτελεί για αυτές μόνιμη πηγή κατάθλιψης ή ανησυχίας. Οι ερευνητές υποστηρίζουν ότι οι γυναίκες που έχουν περάσει τα 44 αντιμετωπίζουν –λόγω ακριβώς του ρατσισμού της ηλικίας– αντικειμενικά εμπόδια στην προσπάθειά τους να υλοποιήσουν τις πραγματικές τους δυνατότητες και να γίνουν αποδεκτές από άνδρες συναδέλφους ή νεότερες γυναίκες. Η δημιουργικότητα, η παραγωγικότητα και η αξία αυτών των γυναικών δοκιμάζεται καθημερινά από μια παγιωμένη νοοτροπία που θεωρεί ότι δεν

δικαιούνται να βρίσκονται επαγγελματικά στην πρώτη γραμμή, με μοναδικό ή κύριο κριτήριο την ηλικία τους.

Λαμβάνεται συχνά ως δεδομένο ότι όλες οι γυναίκες μέσης ηλικίας είναι οπωσδήποτε λιγότερο εμφανίσιμες κι ελκυστικές από όλες τις νεότερες γυναίκες. Θεωρείται,

κατόπιν, ότι η εργασία που προσφέρουν οι «λιγότερο ελκυστικές» γυναίκες, είναι και λιγότερο αξιόλογη ή σημαντική από αυτή των νεότερων συναδέλφων τους. Το αποτέλεσμα είναι η ώριμη ηλικία των γυναικών να συνδέεται αυτόματα με την απαξίωση της εργασίας τους.

Έχει καταδειχτεί από πλήθος ερευνών που έχουν γίνει την τελευταία δεκαετία ότι τόσο οι άντρες όσο και οι γυναίκες είναι περισσότερο επικριτικοί με γυναίκες που τολμούν να αφήνουν τα μαλλιά τους λευκά ή με όσες έχουν έντονες ρυτίδες ή επιπλέον κιλά –χαρακτηριστικά που συνηθίζουμε να συνδέουμε με το τέλος της νεότητας. Ενώ για τους άντρες τα λευκά μαλλιά ή οι ρυτίδες θεωρούνται εύσημα της ηλικίας τους, για τις γυναίκες η έλλειψη εντατικής ενασχόλησης με την εμφάνισή τους μπορεί να εκληφθεί ως δείγμα ψυχικής ανισορροπίας, αμφισβήτησης των άγραφων κανόνων που θέλουν τη γυναίκα να είναι το «ωραίο φύλο» και, κατά συνέπεια, περιορισμένης κοινωνικότητας, ακόμη και... νοημοσύνης.

Ο ρατσισμός της ηλικίας είναι ένα φαινόμενο που, όπως πολλά από τα δεινά που συστήνουν την καθημερινότητά μας, έχει ελάχιστα συζητηθεί στη χώρα μας. Ακόμη και η φράση «ρατσισμός της ηλικίας» δεν αναγνωρίζεται από το ευρύ κοινό, σε αντίθεση με τις αγγλόφωνες χώρες όπου γίνεται ευρεία χρήση του όρου ageism (λέξη πλασμένη κατά αναλογία των όρων sexism και racism).

*Ρατσισμός - Άτομα με
ειδικές ανάγκες*

Από τον κοινωνικό ρατσισμό πλήττονται και άτομα που πάσχουν από ψυχοσωματικά προβλήματα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν άτομα με κινητική αναπηρία και ψυχικές διαταραχές (από την κατάθλιψη έως την ψύχωση), κωφάλαλοι, τυφλοί, παχύσαρκοι, ανορεξικοί, ναρκομανείς, καρκινοπαθείς. Αλλά και άτομα που πάσχουν από ασθένειες όπως, το AIDS, ο αυτισμός, το σύνδρομο Ντάουν και ο νανισμός δηλαδή άτομα με ειδικές ανάγκες και αναπηρίες (σωματικές και ψυχικές).

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Όσον αφορά στα άτομα με ειδικές ανάγκες, υπήρχαν από τα αρχαία χρόνια. Η αντιμετώπιση όμως αυτών των ανθρώπων από τους συμπολίτες τους υπήρξε διαφορετική από εποχή σε εποχή. Αυτό είχε σχέση με τις υπάρχουσες αντιλήψεις, την κουλτούρα των λαών και τις στάσεις της κοινωνίας. Έτσι η στάση άλλων λαών αλλά και της ελληνικής κοινωνίας προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες κυμάνθηκε μεταξύ απόρριψης και πλήρους αποδοχής. Διαβάζοντας την ιστορία βλέπουμε τους Σπαρτιάτες σκληρούς να ρίχνουν τα

παιδιά τους που υπολείπονται σωματικά ή πνευματικά στον Καιάδα, στο Μεσαίωνα χρησιμοποιούσαν τα παιδιά αυτά σε γιορτές και πανηγύρια ως αξιοπερίεργα πλάσματα ενώ, σε άλλες κοινωνίες συσχέτιζαν τη νοητική υστέρηση με δεισιδαιμονίες.

Η πρώτη κίνηση δημιουργίας ιδρυμάτων έγινε στην Αγγλία το 1601. Ακολούθησε η Αμερική το 1817. Γύρω στα 1900 άρχισε η ίδρυση των ειδικών σχολείων.

Στην Ελλάδα μέχρι τον 19ο αιώνα δεν υπήρξε κανένα ενδιαφέρον για τα άτομα με αναπηρίες. Η κοινωνία αλλά και το ίδιο το άτομο έδειχναν να μένουν αδιάφοροι στον παραγκωνισμό των ατόμων με αναπηρίες. Αυτό οφειλόταν σε μια βαθιά εδραιωμένη αντίληψη παράγωγο κατά κύριο λόγο της βιομηχανικής εποχής, σύμφωνα με την οποία από τα μέσα του 17ου αι., ο άνθρωπος που δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινωνίας που ανήκει, γίνεται ξένος και δυνάμει αδιαφοροποίητος υποψήφιος όλων των φυλακών, όλων των ασύλων, όλων των ποινών (Φουκό Μισέλ, Η ιστορία της τρέλας στην κλασική εποχή, Καλέντης, Αθήνα, 2007). Ως μη παραγωγικό το άτομο με ειδικές ανάγκες, εξίσου δικαιολογημένα, κατά τη λογική αυτή, απαξιώνεται και περιθωριοποιείται.

Ωστόσο, οι εποχές που οι κοινωνίες απέρριπταν τα άτομα με αναπηρίες και υιοθετούσαν τις πιο

απάνθρωπες συμπεριφορές απέναντί τους έχουν βέβαια παρέλθει. Τώρα πλέον έχει γίνει ευρύτατα αποδεκτό από όλους (διεθνείς οργανισμούς, κυβερνήσεις, κοινωνικούς φορείς κ.α.) ότι τα άτομα αυτά έχουν ίσα δικαιώματα και ίδιες υποχρεώσεις στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγεία και στην πρόνοια με όλους τους άλλους και ο βαθμός που διασφαλίζεται αυτή η θεμελιώδης αρχή δείχνει και το πολιτιστικό επίπεδο που βρίσκεται κάθε χώρα. Η αναγνώριση των δικαιωμάτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) είναι αδιαπραγμάτευτο συνταγματικό δικαίωμα κάθε πολιτισμένης κοινωνίας.

Αυτό επιβεβαιώνεται από το παγκόσμιο θεσμικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο τα προβλήματα των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες έχουν συνδεθεί με τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως ορίζεται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων

Δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε. (1948). Με βάση τις αρχές που διατυπώνονται σ' αυτή αλλά και σε άλλες διακηρύξεις που συνδέουν την αναπηρία με τα κοινωνικά και ανθρώπινα δικαιώματα (Σαλαμάνκα 1994), τα προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζονται από τα προηγμένα κράτη :

1. Με την αναγνώριση των ιδιαιτεροτήτων τους
2. Την αποδοχή του «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ»
3. Τη θέσπιση ειδικής νομοθεσίας
4. Την εξάλειψη των κάθε είδους διακρίσεων.

αλλά και από το Ελληνικό Σύνταγμα σύμφωνα με το οποίο «όλοι οι Έλληνες πολίτες έχουν το δικαίωμα της δωρεάν εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα».

Επομένως, αντιλαμβανόμαστε ότι το φαινόμενο του ρατσισμού απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες έχει περιοριστεί σε πολύ μεγάλο βαθμό, με ελάχιστες παραβατικές συμπεριφορές να υφίστανται όπως η στάθμευση στους ειδικά διαμορφωμένους διαδρόμους για τυφλούς.

Εξάλλου, μην ξεχνάμε ότι αξιοθαύμαστοι επιστήμονες, όπως ο Α. Αϊνστάϊν και ο Τ. Έντισον υπήρξαν «προβληματικά» παιδιά με μη φυσιολογική συμπεριφορά και ότι ένας από τους μεγαλύτερους σύγχρονους φυσικούς, ο Σ. Χώκιν, ερευνά και ερμηνεύει τα μυστήρια του σύμπαντος από την αναπηρική του καρέκλα.

Τέλος, ένας χαρακτηριστικός κινέζικος μύθος δείχνει - μέσα στην απλότητά του - ότι από τα άτομα που μειονεκτούν έχουμε ίσως να πάρουμε πολλά περισσότερα από αυτά που καλούμαστε να δώσουμε.

Μια γριά λοιπόν, κατά τον κινέζικο μύθο, κάθε πρωί κουβαλούσε νερό στο σπίτι της από το κοντινό πηγάδι με δύο δοχεία δεμένα στις δύο άκρες ενός ξύλινου ραβδιού. Το δεξί δοχείο ήταν γερό γι' αυτό έφτανε πάντα γεμάτο ενώ το

αριστερό ήταν ραγισμένο και έχανε το μισό και παραπάνω νερό του στη διαδρομή. «Δεν με πετάς να πάρεις ένα γερό να μη σπαταλάς το νερό σου για μένα το άχρηστο» της είπε μια μέρα το ραγισμένο δοχείο με παράπονο. Εκείνη χαμογέλασε και έδειξε το δρόμο πίσω τους που στην αριστερή πλευρά ήταν γεμάτος λουλούδια. «Δεν είσαι άχρηστο, του είπε, γιατί χάρη σ' εσένα φύτρωσαν αυτά τα λουλούδια. Το νερό που χάνεις δεν πάει καθόλου χαμένο».

*Ρατσισμός – Άτομα με
ψυχικές διαταραχές*

Όσον αφορά στα άτομα με ψυχικές διαταραχές ξεκινούν από την κατάθλιψη και καταλήγουν πολλές φορές στην ψύχωση.

Στην καθημερινή ζωή με τον όρο **κατάθλιψη** εννοούμε μια κατάσταση θλίψης και μελαγχολίας, αυτό συνήθως είναι παροδικό και μάλλον οφείλεται σε κάτι σχετικά

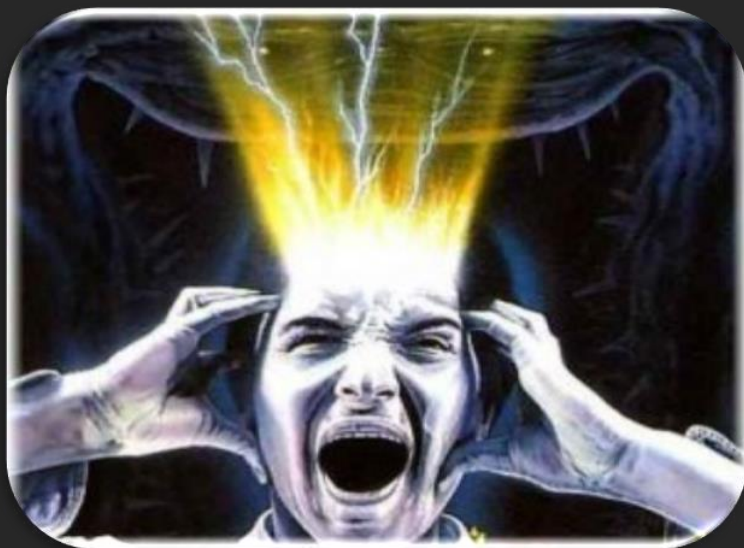
ασήμαντο και επουσιώδες.

Στην ψυχιατρική ο όρος κατάθλιψη μπορεί να έχει επίσης αυτή τη σημασία αλλά συνήθως αναφέρεται σε μια ψυχική ασθένεια που έχει φτάσει σε επίπεδο υψηλής σοβαρότητας. Όταν κάποιος έχει κατάθλιψη συνήθως περιγράφει τον εαυτό του ως λυπημένο,

απεγνωσμένο, αποθαρρυσμένο και απογοητευμένο.

Ο όρος **ψύχωση** χρησιμοποιείται για να περιγράψει την ιατρική κατάσταση που επηρεάζει τον εγκέφαλο, έτσι ώστε υπάρχει απώλεια επαφής με την πραγματικότητα.

Όταν κάποιος ασθενεί κατ' αυτό τον τρόπο, εκδηλώνει αυτό που ονομάζεται **ψυχωσικό επεισόδιο**. Η ψύχωση έχει μεγαλύτερη πιθανότητα να εμφανιστεί στους νέους ενηλίκους και είναι αρκετά κοινή ασθένεια. Περίπου 3 από κάθε 100 ανθρώπους θα βιώσουν ένα ψυχωσικό επεισόδιο, γεγονός που καθιστά την ψύχωση πιο κοινή από το διαβήτη. Η ψύχωση μπορεί να προκύψει στον καθένα και

όπως οποιαδήποτε άλλη ασθένεια, μπορεί να αντιμετωπιστεί με φαρμακευτική υποστήριξη.

Ένα ψυχωσικό επεισόδιο εμφανίζεται σε τρεις φάσεις. Η διάρκεια κάθε φάσης ποικίλλει από πρόσωπο σε πρόσωπο.

Φάση 1: Πρόδρομος

Τα πρώτα σημάδια είναι ασαφή και εντοπίζονται μετά βίας. Μπορούν να υπάρξουν αλλαγές στον τρόπο που οι άνθρωποι περιγράφουν τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τα αντιληπτικά τους ερεθίσματα τις αντιλήψεις τους.

Φάση 2: Οξεία

Βιώνονται τα σαφή ψυχωσικά συμπτώματα, όπως η αποδιοργανωμένη σκέψη, οι παραισθήσεις, ή οι ψευδαισθήσεις.

Φάση 3: Αποκατάσταση

Η ψύχωση είναι θεραπεύσιμη και οι περισσότεροι άνθρωποι ανακτούν την επαφή με την πραγματικότητα. Ο τρόπος της αποκατάστασης ποικίλλει αναλόγως του ασθενούς. Οι περισσότεροι επανέρχονται μετά από το πρώτο ψυχωσικό επεισόδιο ενώ πολλοί δεν βιώνουν ποτέ ένα άλλο.

Οι ψυχασθένειες παραμένουν συνήθως καλά κρυμμένες, είτε λόγω επιλογής του ασθενή είτε επειδή δεν αναγνωρίζονται ούτε από τον ασθενή ούτε από την οικογένειά του ως πραγματικές ασθένειες. Βέβαια, παρά την άρνηση του ασθενούς ή της οικογένειάς του, τελικά εκδηλώνονται. Ορισμένοι άνθρωποι υποφέρουν από υπερβολικούς φόβους,

που συνοδεύονται από ένα πλήθος αναγνωρίσιμων συμπτωμάτων. Άλλοι βασανίζονται από συνεχείς αρνητικές ή δυσάρεστες σκέψεις και στρέφονται στο αλκοόλ ή σε άλλες ψυχοτρόπες ουσίες για να ξεφύγουν από αυτές. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο ψυχικός πόνος του ασθενή είναι τόσο έντονος, ώστε να θεωρεί την αυτοκτονία ανακούφιση. Από τη στιγμή που αναγνωρίζονται τα συμπτώματα, οι ψυχικές ασθένειες μπορούν να διαγνωστούν και να θεραπευτούν πριν να είναι πολύ αργά. Κάποιοι αναρρώνουν πλήρως, ενώ άλλοι έχουν μεγαλύτερες δυσκολίες. Σε όλες, πάντως, τις περιπτώσεις μπορεί να υπάρξει σχετική ανακούφιση όσων υποφέρουν, με τη χρήση διαφόρων μεθόδων και κατάλληλων φαρμάκων. Ωστόσο, δεν αρκεί να παρασχεθεί βοήθεια μόνο στο πάσχον άτομο, αλλά και στην οικογένειά του, η οποία αποτελεί το βασικό σύστημα υποστήριξης.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΕΛΑΣ

Πολύ πριν αρχίσουμε να χρησιμοποιούμε όρους όπως ψυχοπαθολογία, ψύχωση και σχιζοφρένεια, η τρέλα ήταν περιβεβλημένη μ' ένα μεταφυσικό μανδύα. Στις αρχαίες φυλές οι μάγοι-σαμάνοι ερμήνευαν την τρέλα ενός ανθρώπου άλλοτε ως θεϊκό σημάδι κι άλλοτε ως κατάληψη από μοχθηρές δυνάμεις ή θεότητες: κάτι που απαιτούσε εξορκισμό. Οι

αντιλήψεις αυτές δεν άλλαξαν ούτε και κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα, όταν οποιοσδήποτε είχε κάποια ψυχική διαταραχή χαρακτηριζόταν αυτομάτως «δαιμονισμένος» και έρμαιο των «σατανικών δυνάμεων». Στις περισσότερες πάντως περιπτώσεις οι τρελοί έπαιζαν το ρόλο του «μιασμένου» αποδιοπομπαίου τράγου. Οι εκκλησίες απαγόρευαν την

είσοδο τους και όχι σπάνια μαστιγώνονταν δημοσίως ή κυνηγιόνταν με ραβδιά και διώχονταν από τις πόλεις. Η αναχώρηση των τρελών απέκτησε τελετουργική σημασία παρόμοια με «εξαγνισμό» και πέρασε στη λογοτεχνία και στην εικονογραφία με τη μορφή του Πλοίου των Τρελών, που πλέει ακυβέρνητο με το αλλοπαρμένο του πλήρωμα).

Ακόμη και μετά το Μεσαίωνα η παραφροσύνη τρώμαζε και προκαλούσε, κυρίευε τις νύχτες και βασίλευε στη φαντασία των ανθρώπων. Στην Αναγέννηση εγκαταλείπει το χώρο της μεταφυσικής και καθίσταται υπεύθυνη για ό,τι κακό υπάρχει στον άνθρωπο. Ο Θερβάντες καθόρισε για πάντα τα γνωρίσματα της στο μνημειώδες έργο του «Δον Κιχώτης». Στα έργα του Σαίξπηρ η τρέλα συγγενεύει με το φόνο και την αυτοκτονία, είναι δηλαδή πάντοτε ακραία. Την ίδια εποχή η τρέλα περνά στην τέχνη, και συγκεκριμένα στη λογοτεχνία, στη ζωγραφική και ιδιαίτερα στο θέατρο.

Από τον 17ο αιώνα όμως ο άνθρωπος κατοχύρωσε τη λογική του. Έτσι η τρέλα εξορίζεται και μια νέα διαχωριστική γραμμή χαράσσεται ανάμεσα σ' αυτή και στη λογική. Από τον 18ο αιώνα η τρέλα θα κατοικεί πλέον στα άσυλα, μαζί με τη φτώχεια, την αρρώστια και την αναπηρία. Τα ιδρύματα θα γίνουν ο «φυσικός χώρος» της. Τα άσυλα ήταν απάνθρωπα καταχωνιαστήρια ταλαίπωρων ψυχών. Υπήρχε μάλιστα και μια συνήθεια από το Μεσαίωνα να επιδεικνύουν τους φρενοβλαβείς. Μερικά ψυχιατρεία της Γερμανίας είχαν καγκελωτά παράθυρα για να φαίνονται απ' έξω οι τρελοί, προσφέροντας έτσι θέαμα στους περαστικούς. Συχνά μάλιστα έκοβαν και εισιτήριο κάθε Κυριακή δείχνοντας τους μανιακούς τους. Σε πολλές ευρωπαϊκές πόλεις ο περίπατος και το θέαμα των έγκλειστων τρελών ήταν μια πολύ συνηθισμένη κυριακάτικη «διασκέδαση»...

Μόλις τον 19ο αιώνα η τρέλα αναγνωρίζεται ως ιατρικό πρόβλημα. Στα τέλη του ίδιου αιώνα ο στόχος του εγκλεισμού των ψυχοπαθών στα άσυλα δεν ήταν μόνον η απομόνωση και ο σωφρονισμός, αλλά και «μακροχρόνιες θεραπείες» όπως το απότομο ξύπνημα τα μεσάνυχτα, τα «αναζωογονητικά» κρύα ντους κ.α.

Τον 20ο αιώνα η τρέλα αναγνωρίστηκε ως ψυχική διαταραχή. Έτσι η ψυχιατρική, με τα ηλεκτροσόκ και τα ψυχοφάρμακά της, ανέλαβε δράση. Παράλληλα εμφανίστηκε και η ψυχανάλυση, που προσπάθησε να βοηθήσει τις ελαφριές περιπτώσεις ψυχώσεων. Παρά τις όποιες ιατρικές προόδους

απέχουμε ακόμη πολύ από το να γνωρίζουμε και να θεραπεύουμε τους πολύπλοκους μηχανισμούς της τρέλας, που συνεχίζει ν' αποτελεί ένα μεγάλο μυστήριο. Η ψυχιατρική, αν και εφοδιασμένη με εκατοντάδες ψυχοφάρμακα, έχει αποδειχθεί ανεπαρκής. Η γλώσσα της ψυχιατρικής δεν είναι παρά ένας μονόλογος της λογικής για την τρέλα. Δυσκολεύεται να ερμηνεύσει τις διαφορετικές καταστάσεις της συνείδησης.

Σύμφωνα με τον Καστοριάδη:

«Ο άνθρωπος είναι εκείνο το τρελό ον, του οποίου η τρέλα ανακάλυψε τη λογική».

Αίτια - Συνέπειες

Σήμερα, οι ρατσιστικές αντιλήψεις και αντιμετώπισεις έχουν γίνει, αναμφίβολα, αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά σε πρόσφατη συνέντευξη της η κ. Αθηνά Κωνσταντίνου, δικηγόρος και μέλος του Ελληνικού Συμβουλίου για τους πρόσφυγες, ο αριθμός των υποθέσεων σχετικά με ρατσιστικές επιθέσεις στην Ελλάδα που καλούνται να αναλάβουν, αυξάνεται ραγδαία . Είτε μέσω των ΜΜΕ, είτε μέσω της καθημερινής ομιλίας και συναναστροφής με άλλους ανθρώπους δεν είναι δύσκολο να παρατηρήσει κανείς πως όλο και πιο συχνά γινόμαστε μάρτυρες μιας πληθώρας εκδηλώσεων ρατσιστικού χαρακτήρα, με θύματα όχι μόνο μετανάστες ή μειονότητες αλλά και άτομα κάποιας διαφορετικής ηλικίας ή άτομα με προβλήματα υγείας. Τρανό παράδειγμα αυτού αποτελεί η πάγια τακτική πολλών, να παρκάρουν στις ειδικά διαμορφωμένες θέσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες, στερώντας τους έτσι μια πληθώρα αναφαίρετων δικαιωμάτων. Ωστόσο, εύλογο είναι το ερώτημα από πού πηγάζουν τέτοιου είδους συμπεριφορές, αλλά και ποιες οι επιπτώσεις αυτών τόσο στα άτομα που αντιμετωπίζονται ρατσιστικά όσο και στην κοινωνία.

Κατ' αρχάς, τα αίτια του ρατσισμού μπορούν να διακριθούν σε ψυχολογικά, πνευματικά, αλλά και κοινωνικά.

- Όσον αφορά τα πνευματικά αίτια του ρατσισμού, το ενδεχόμενο χαμηλό πνευματικό επίπεδο, ο αναλφαβητισμός και η άγνοια κάποιας μερίδας του λαού μπορεί να οδηγήσει πολύ εύκολα στην υιοθέτηση αντιλήψεων που καταδικάζουν σε κατωτερότητα μια ομάδα ανθρώπων, ενώ αναγνωρίζουν σε μια άλλη ανωτερότητα εξαιτίας κάποιων χαρακτηριστικών που

τους καθιστούν διαφορετικούς. Ακόμα, τυχόν προκαταλήψεις συμβάλλουν αρκετά τόσο στην καλλιέργεια όσο και στην εμπέδωση ρατσιστικών αντιλήψεων. Έτσι, δυστυχώς, δεν είναι λίγοι αυτοί που τείνουν να δέχονται άκριτα γνώμες και πεποιθήσεις που ίσως θα απέρριπταν από την πρώτη στιγμή, εάν χαρακτηρίζονταν από κριτική σκέψη και ορθολογισμό, προκειμένου να τις αντιμετωπίσουν λογικά και να μπορέσουν να εμβαθύνουν στα επιχειρήματα που ίσως να τις θεμελιώνουν-ή που τις αφήνουν αθεμελίωτες. Ένα παράδειγμα θεμελιωμένης θεωρίας που προώθησε στο παρελθόν ρατσιστικές ιδεολογίες και ενέργειες είναι αυτό του εθνικοσοσιαλισμού ή αλλιώς ναζισμού, σύμφωνα με την οποία η Άρια φυλή ήταν ανώτερη όλων των άλλων.

- Σχετικά με τα ψυχολογικά αίτια των ρατσιστικών συμπεριφορών τα οποία αποτελούν καθοριστικό παράγοντα στη δημιουργία και την εξάπλωσή τους , τα συμπλέγματα ανωτερότητας ή κατωτερότητας που μπορεί να χαρακτηρίζουν κάποιο άτομο ή μια κοινωνική ομάδα έχουν μεγάλο μερίδιο ευθύνης. Σύμφωνα με τον Αυστριακό ψυχίατρο Άλφρεντ Άντλερ, το σύμπλεγμα κατωτερότητας είναι ένα σύμπλεγμα το οποίο χαρακτηρίζεται από συναισθηματικά χρωματισμένες ιδέες που προέρχονται από καταπιεσμένους φόβους σχετιζόμενους με υπαρκτή ή φαντασιακή κατάσταση κατωτερότητας του ατόμου σε σχέση με τους γύρω του. Έτσι, αν κάποιος άνθρωπος χαρακτηρίζεται από σύμπλεγμα ανωτερότητας θα θεωρήσει δεδομένο το

γεγονός ότι κάποιες ομάδες ανθρώπων είναι κατώτερες απ' αυτόν, ενώ θα προσπαθήσει να επιβληθεί με κάθε τρόπο νιώθοντας ακόμη και το δικαίωμα να τις εκμεταλλευτεί. Αντίστοιχα, εάν κάποιος άνθρωπος χαρακτηρίζεται από αίσθημα κατωτερότητας θα προσπαθήσει με κάθε μέσο να μειώσει μία κοινωνική ομάδα προκειμένου ν' αποδυναμωθεί και να πάψει ν' αποτελεί απειλή για αυτόν.

- Επίσης, κοινωνιολογικά μπορούμε να επισημάνουμε ότι πολλές φορές η ύπαρξη μιας μειονότητας σε μια κοινωνία συνδυάζεται άμεσα με την ύπαρξη μιας αντίστοιχης κυρίαρχης ομάδας, η οποία όχι μόνο απολαμβάνει μια ανώτερη θέση, αλλά και μεγαλύτερα προνόμια. Έτσι, ανεξάρτητα από το γνώρισμα που χαρακτηρίζει μια μειονότητα, η ίδια η μειονότητα αντιλαμβάνεται τον εαυτό της ως ξεχωριστό πληθυσμό, γεγονός που επιφέρει την ανάπτυξη ενός πλέγματος αντιστάσεων σύμφωνα με τη θεωρία του συμπλέγματος της κατωτερότητας που αναφέρθηκε παραπάνω , αλλά και χαρακτηριστικών και συμπεριφορών που τείνουν να τη διαφοροποιούν ακόμα περισσότερο από τους άλλους. Έτσι, αποκρυσταλλώνονται οι λεγόμενες στερεοτυπικές απειλές, δηλαδή αρνητικά πρότυπα για συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων με κυρίαρχες τις αντιδράσεις φθόνου και έχθρας και μοναδικό αποδέκτη την κάθε λογής μειονότητα.

➤ Επιπροσθέτως, πολύ συχνά, εξαιτίας των κοινωνικοοικονομικών προβλημάτων που κυριαρχούν σήμερα, κάποιες στιγματισμένες κοινωνικές ομάδες αποτελούν την εύκολη λύση για όσους αναζητούν έναν αποδιοπομπαίο τράγο για να επιρρίψουν ευθύνες για κάθε τι που τους δυσανασχετεί (π.χ. τα άτομα μεγάλης ηλικίας αποτελούν εμπόδιο για την αύξηση της παραγωγικότητας στον εργασιακό τομέα: η αντίληψη αυτή μεταδίδεται πολλές φορές από νεαρά σε ηλικία άτομα που δε μπορούν να βρουν εργασία και θεωρούν ότι τα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα τους «τρώνε», καταλαμβάνουν δηλαδή τη θέση στην εργασία) , ενώ φανερό είναι πως η κοινή γνώμη στοχοποιεί με κάθε τρόπο ό,τι φοβάται και μισεί ό,τι διαφέρει. Έτσι, μπορούμε να αρκεστούμε στη διαπίστωση πως πολλές φορές θεωρούμε κάποια άτομα ανίκανα να επιτελέσουν ένα έργο και συνεπώς μη παραγωγικά άτομα της κοινωνίας (π.χ. ανθρώπους με αναπηρίες ή μεγάλης και μικρής ηλικίας αντίστοιχα) χωρίς να βασίζουμε σε αληθή γεγονότα την πεποίθηση αυτή και καταδικάζοντάς τα στην αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών δίχως λόγο και αιτία.

Όλα τα παραπάνω αίτια που οδηγούν, είτε άμεσα είτε έμμεσα στην εκδήλωση ρατσιστικών συμπεριφορών, έχουν αναμφίβολα πλείστες επιπτώσεις, όχι μόνο στο ίδιο το άτομο που αντιμετωπίζεται ρατσιστικά, αλλά και στην κοινωνία.

➤ Πιο συγκεκριμένα, οι ρατσιστικές αντιδράσεις προσβάλλουν την ανθρώπινη υπόσταση και προσωπικότητα και διασύρουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, αφού υποβαθμίζουν τόσο τις ικανότητες, όσο και τα δικαιώματα της κάθε ανθρώπινης οντότητας. Συντελούν ακόμη, στην εκμετάλλευση πολλών ανθρώπων και προκαλούν αδικίες και κοινωνικές ανισότητες που μπορούν κάλλιστα να οδηγήσουν σε κοινωνικό διχασμό. Επίσης, μέσω του ρατσισμού παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι ατομικές ελευθερίες, ενώ ναρκοθετούνται τα θεμέλια της ομαλής κοινωνικής συμβίωσης ανάμεσα σε όλο το κοινωνικό σύνολο. Καλλιεργείται επιπλέον, το μίσος, ο φανατισμός και οι αντεκδικήσεις, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε κοινωνικές διενέξεις και διαπληκτισμούς, καθώς και εμποδίζεται η ανάπτυξη φιλικών δεσμών και η συνεργασία μεταξύ των ατόμων που θα είναι παράγοντας προόδου και δημιουργίας. Τέλος, μέσω των ρατσιστικών αντιμετώπισεων, πολλές φορές δεν αξιοποιείται όλο το διαθέσιμο εργατικό δυναμικό, με αποτέλεσμα τη χαμηλή παραγωγικότητα, ενώ αναμφίβολα υπονομεύεται το κύρος των δημοκρατικών θεσμών, της ελευθερίας και της ισότητας.

Αδιαμφισβήτητο είναι το γεγονός ότι ο ρατσισμός μπορεί με δυσκολία να αντιμετωπιστεί, κυρίως λόγω των πλείστων αιτιών που τον προκαλούν. Ωστόσο, απαραίτητο είναι να μπορεί ο κάθε άνθρωπος να ασκεί ατομική αυτοκριτική και έλεγχο της δικής του συμπεριφοράς, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η άμβλυνση του συγκεκριμένου φαινομένου, έως ότου να καταπολεμηθεί τελείως.

***Βίντεο -
Διαδικασία***

Το τελευταίο μέρος της εργασίας μας ήταν η δημιουργία ενός βίντεο, που να δείχνει ένα περιστατικό ρατσιστικής συμπεριφοράς ανάλογο με το είδος ρατσισμού που έχει αναλάβει η ομάδα μας, δηλαδή ηλικιακού ρατσισμού ή ρατσισμού υγείας. Όσον αφορά τη διαδικασία που ακολουθήσαμε έως ότου φτάσαμε στο τελικό αποτέλεσμα, δηλαδή τη δημιουργία του βίντεο, συνοπτικά αυτή ήταν:

1. Η εύρεση μιας ιστορίας σχετικής με τον ηλικιακό ρατσισμό ή τον ρατσισμό υγείας
2. Η δημιουργία του σεναρίου με βάση το οποίο θα γινόταν το βίντεο
3. Ο ακριβής σχηματισμός κάθε πλάνου και η δημιουργία σχεδιαγράμματος ολόκληρου του βίντεο. Δηλαδή κληθήκαμε να διευκρινίσουμε από την αρχή:
 - Πού θα γυρίσουμε το βίντεο
 - Πόσα πλάνα θα έχουμε
 - Ποια θα ήταν αυτά
 - Αν θα ήταν κοντινά, μεσαία ή μακρινά, καθώς και
 - Πού θα έπρεπε να στηθεί η κάμερα για κάθε πλάνο
4. Στη συνέχεια, έπρεπε να σκεφτούμε τι είδους αντικείμενα χρειαζόμαστε για το βίντεο, καθώς και τη

σκηνική παρουσία των πρωταγωνιστών αλλά και να σκιαγραφήσουμε το χαρακτήρα τους

5. Αυτή ήταν η προεργασία. Όσον αφορά την υλοποίηση του βίντεο, έπρεπε να καθορίσουμε μια συγκεκριμένη μέρα κατάλληλη για τη λήψη του βίντεο, αλλά και μια ώρα όπου δε θα κυκλοφορούσε πολύς κόσμος που θα αποτελούσε εμπόδιο, δεδομένου ότι εμείς επιλέξαμε να το γυρίσουμε στο δρόμο
6. Έπειτα, ακολούθησε η λήψη του βίντεο
7. Και η επιλογή των ήχων που χρειαζόμασταν, καθώς οι ήχοι του ίδιου του βίντεο δεν ήταν καθαροί ακουστικά και συνεπώς δεν ήταν ικανοποιητικοί
8. Τέλος, έγινε η επιλογή και το μοντάζ των πλάνων, καθώς και η προσθήκη των ήχων και της μουσικής

Συμπερασματικά, υπήρχαν αρκετές δυσκολίες τις οποίες κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε και το αποτέλεσμα δεν ήταν ακριβώς αυτό που περιμέναμε, ωστόσο αξίζει να αναφέρουμε ότι κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων μια κυρία προσφέρθηκε να βοηθήσει το παιδί που έπαιζε τον τυφλό δείχνοντας έτσι, ένα δείγμα ανθρωπιάς και αλληλεγγύης.

*Βίντεο -
Storyboard*

➤ Υπόθεση

Βρισκόμαστε στο πλατεία του Αμαρουσίου. Ο πρωταγωνιστής μας είναι καθισμένος σε ένα παγκάκι και παρατηρεί τον κόσμο γύρω του. Την προσοχή του τραβά η προσπάθεια ενός τυφλού να διασχίσει το πεζοδρόμιο. Οι περαστικοί δεν τον σέβονται, τον σπρώχνουν, παραπατούν στο μπαστούνι του και συνεχίζουν ανενόχλητοι το δρόμο τους. Ο πρωταγωνιστής μας βλέποντας αυτά τα γεγονότα να εκτυλίσσονται μπροστά στα μάτια του, αντιδρά και προσπαθεί να το βοηθήσει.

➤ Ηθογράφιση ηρώων

Τα πρόσωπα που μας ενδιαφέρουν είναι: ένας νεαρός που κάθεται σε μια καφετέρια και ένας τυφλός άνδρας.

Νεαρός (φοιτητής): Πρόκειται για έναν άνθρωπο καλλιεργημένο, ο οποίος ξεχωρίζει από το πλήθος γιατί είναι παρατηρητικός και προβληματίζεται για κοινωνικά ζητήματα. Φοράει μαύρα γυαλιά, είναι καθισμένος μόνος του σε μια καφετέρια και διαβάζει πολιτική εφημερίδα. Είναι ντυμένος απλά και όχι εκκεντρικά, με ήπια χρώματα. Τα μαλλιά του είναι περιποιημένα και δείχνει καθαρός χωρίς να είναι υπερβολικά στολισμένος. Ο ήχος από το μπαστούνι τού τυφλού θα τον κάνει να βγάλει τα γυαλιά του, να αφήσει την εφημερίδα στην άκρη και να κολλήσει το βλέμμα του στον τυφλό. Τέλος,

απογοητευμένος και αγανακτισμένος από τους συμπολίτες του, θα σηκωθεί να δείξει το δρόμο και να οδηγήσει τον τυφλό, αποτελώντας καλό παράδειγμα για την κοινωνία.

Τυφλός: Άνθρωπος μεγαλύτερης ηλικίας από τον πρωταγωνιστή. Είναι αξιοπρεπής και χαμηλών τόνων. Υπομονετικός και ανεκτικός καθώς δε διαμαρτύρεται για το γεγονός ότι δεν τον σέβονται. Οι εκφράσεις του προσώπου του είναι ήπιες και όχι υπερβολικές. Δεν κινεί πολύ το σώμα του παρά μόνο το μαστούνι. Περπατά αργά να φοράει γυαλιά ηλίου στα μάτια.

➤ Λεπτομερής περιγραφή της ιστορίας (πλάνα)

1. μακρινό πλάνο στην πλατεία που βρισκόμαστε (πιθανότατα πλατεία Αμαρουσίου), μια μέρα που έχει κόσμος και υπάρχει κίνηση ήχος: βαβούρα, κόσμος να μιλά, αυτοκίνητα)

2. κοντινό πλάνο στον πρωταγωνιστή που είναι καθισμένος σε μια καφετέρια, διαβάζει και φοράει γυαλιά ήχος: συνομιλίες, φλιτζάνια- τον πρωταγωνιστή αποσπά ο ήχος του μαστουνιού του τυφλού), (η κάμερα βρίσκεται στο ύψος του προσώπου του

3α. μεσαίο που αφήνει την εφημερίδα
3β. κοντινό στα μάτια του που βγάζει τα γυαλιά και κοιτάζει προς τον τυφλό να δείξουμε το καρφωμένο βλέμμα του στον τυφλό, (η κάμερα δε μετακινείται αλλά πλησιάζει στα μάτια)

4. κοντινό στο μαστούνι του τυφλού (για να δείξουμε από πού προέρχεται ο ήχος), (η κάμερα είναι στημένη στο ύψος του πρωταγωνιστή και τραβάει το μαστούνι για να βλέπουμε από τη ματιά του πρωταγωνιστή)

και εστιάζει “en face” σε αυτό)
 2α. κοντινό στην εφημερίδα
 2β. κοντινό στο πρόσωπο
 2γ. μεσαίο να κάθεται και να διαβάζει στο τραπέζακι
 2δ. κοντινό στην κούπα του καφέ ήχος: όταν ακουμπάει την κούπα
 2ε. κοντινό να πίνει καφέ ήχος: να πίνει καφέ
 2στ. κοντινό στο μπαστούνι που κάνει τον χαρακτηριστικό ήχο

5. μεσαίο στον τυφλό που περπατά αργά – εναλλάξ για 4 πλάνα κοντινό στο μπαστούνι – γενικό στον τυφλό (5α.παιδιά τρέχουν 5α’. στα χαμόγελα των παιδιών 5α’’. στα πόδια τους που

6.κοντινό στο πρόσωπο του πρωταγωνιστή που φαίνεται προβληματισμένο ς και ενοχλημένος με την κατάσταση, (η κάμερα ξανά στο ύψος του προσώπου όπως στο 1ο πλάνο)

7. 7α. δρόμος με αυτοκίνητα
 7β. το φανάρι για να δείξουμε κίνηση
 7γ. κοντινό στο πεζοδρόμιο
 7δ.κοντινό στη ρόδα του οχήματος που εμποδίζει το μπαστούνι του τυφλού (το όχημα βρίσκεται πάνω

8. κοντινό στην έκφραση του τυφλού (απογοητευμένος, δείχνει να δυσανασχετεί), (κάμερα στημένη στο ύψος του προσώπου του το οποίο πιάνει όλη την εικόνα)

μπλέκονται στο μπαστούνι ,5β. μια κυρία περνάει με το καροτσάκι 5β'. γενικό στον τυφλό και στην κυρία 5β''. κοντινό στο καροτσάκι καθώς το μετακινεί 5β'''. το καροτσάκι που μπλέκεται στο μπαστούνι, 5γ. κοντινό στην έκφραση - όλοι αδιαφορούν, κανείς δεν τον κοιτάζει), (η κάμερα βρίσκεται μπροστά από τον τυφλό σε ευθεία γραμμή από την πορεία του) ήχος: γέλια παιδιών, ήχος τακουριών-παπουτσιών)

9. κοντινό πάλι στη ρόδα (η κάμερα ακριβώς όπως και στο 6ο πλάνο)

10α. κοντινό στην έκφραση του πρωταγωνιστή
10β. κοντινό στην κίνηση που κάνει για να σηκωθεί από την καρέκλα

στον ειδικό διάδρομο), (πλάνο το οποίο είναι στο ύψος της ρόδας αλλά περιλαμβάνει και ένα κομμάτι του οχήματος για να φαίνεται περί τίνος πρόκειται) Ήχος: αυτοκίνητα να περνάνε

11. κοντινό στην πλάτη του τυφλού την οποία ακουμπά με το χέρι του ο πρωταγωνιστής και τον καθοδηγεί

12. κοντινό στο χέρι του πρωταγωνιστή που κρατά μαζί με τον τυφλό το μπαστούνι βοηθώντας τον

10γ.μεσαίο στον (η κάμερα να ξαναβρεί τη
 πρωταγωνιστή στημένη πίσω διαδρομή (η
 που σηκώνεται τους στο ύψος κάμερα
 10δ. κοντινό στην της πλάτης τού εστιάζει στα
 καρέκλα που τυφλού) χέρια που
 μένει άδεια (η κάμερα στημένη καταλαμβάνου
 απέναντι από τον απέναντι από τον ν όλη την
 πρωταγωνιστή και παίρνει εικόνα)
 και παίρνει
 σχεδόν όλο του
 το σώμα και ένα
 μέρος της
 καφετέριας) ήχος:
 ο ήχος της
 καρέκλας καθώς
 σηκώνεται ο
 πρωταγωνιστής)

13. μεσαίο από 14.πέφτουν
 πίσω καθώς γράμματα: «Εσύ
 απομακρύνονται απλά θα
 (η κάμερα είναι παρακολουθείς;»
 τοποθετημένη
 πίσω τους και
 σταθερή τους
 παρακολουθεί
 όσο
 απομακρύνονται)
 (ταυτόχρονα
 σιγά σιγά
 μαυρίζει η
 εικόνα)
 Για το μοντάζ:
 καθώς
 απομακρύνονται
 αρχίζει το
 τραγούδι

Επίλογος

Συμπερασματικά, η φύση δέχεται την ανομοιομορφία. Κάθε οργανισμός της, φυτικός ή ζωικός ξεχωρίζει όχι μόνο από όσους ανήκουν σε άλλα είδη αλλά και από τους όμοιούς του. Παρά λοιπόν τις βασικές ομοιότητες ανάμεσα στο ίδιο είδος, υπάρχουν και διαφορές, και πολλές περισσότερες στο ανθρώπινο είδος.

Επομένως, διαφέρουμε παρά τις ομοιοτητές μας. Και αυτή η διαφορά είναι που θέτει σε κίνηση την πρόοδο, γιατί η ομοιομορφία προκαλεί τη στασιμότητα, ενώ από την ετερότητα δυναμώνει η λειτουργία της σύνθεσης των αντιθέτων σε διαρκώς εξελισσόμενα σχήματα. Γνωστό, άλλωστε, είναι το παράδειγμα των ολοκληρωτικών κοινωνιών, που κατέληξαν ακίνητες και υπανάπτυκτες, γιατί προσπάθησαν να εγκαθιδρύσουν μια τεχνητή ομοιομορφία στις πεποιθήσεις, στις ιδεολογίες και τις στάσεις των πολιτών τους.

Βιβλιογραφία

- ✘ <http://www.unhcr.gr/1againstracism/%CF%81%CE%B1%CF%84%CF%83%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CE%B8%CE%AD%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%86%CF%8C%CE%B2%CE%BF%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1/>
- ✘ <http://www.easypedia.gr/el/articles/%CE%B5/%CE%B8/%CE%BD/%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%83%CE%BF%CF%83%CE%B9%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82.html>
- ✘ <http://psychologein.dagorastos.net/2012/08/29/inferiority-complex/>
- ✘ <http://psychologein.dagorastos.net/2007/09/24/stereotypa/>
- ✘ http://www.eppgroup.eu/policies/empl/archive/kn_18_el.asp
- ✘ http://argird.blogspot.gr/2007/09/blog-post_2797.html
- ✘ http://epohi.gr/argyros_dissable_issues_2692004.htm
- ✘ <http://news.disabled.gr/?p=19531>
- ✘ http://www.imlarisis.gr/index.php?dispatch=categories.view&category_id=695
- ✘ <http://einaizitima.pblogs.gr/2011/03/o-koinwnikos-ratsismos-sthn-ellada.html>
- ✘ http://www.contiades.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=420
- ✘ http://thesecretrealtruth.blogspot.com/2012/08/blog-post_5029.html#ixzz2PyzBySiJ
- ✘ Φουκώ Μισέλ, Η ιστορία της τρέλας, Καλέντης, Αθήνα, 2007
- ✘ <http://bookpress.gr>

➤ **Ευχαριστίες προς τους υπεύθυνους καθηγητές μας κ.Μαυρόγιαννη και κ.Τσαγκαράκη καθώς και προς όσους συνέβαλαν για την υλοποίηση αυτής της εργασίας.**